

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Jitkou Zavřelovou v právní věci
žalobce: I. B., nar. ..., státní příslušnost Ukrajina, t. č. bytem v Pobytovém středisku Kostelec nad Orlicí, Tř. Rudé armády 1000, 517 41 Kostelec nad Orlicí, zastoupen JUDr. Annou Doležalovou, MBA, advokátkou se sídlem Veleslavínova 55/12, 301 00 Plzeň, proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra (odbor azylové a migrační politiky), pošt. schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 6. 2014, č. j. OAM-72/LE-BE03-BE03-2014,

t a k t o :

- I. Žaloba se z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**
- III. Ustanovené zástupkyni žalobce, advokátce JUDr. Anně Doležalové, MBA, se p ř i z n á v á** odměna a náhrada hotových výdajů za zastupování v částce celkem 10 200 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Praze ve lhůtě do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou doručenou zdejšímu soudu dne 13. 6. 2014 se žalobce domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo rozhodnuto, že se žalobci mezinárodní ochrana neuděluje. Žalovaný ve svém rozhodnutí dospěl k závěru, že bezpečnostní situace na Ukrajině, kterou žalobce uváděl ve své žádosti jako důvod pro udělení mezinárodní ochrany, nenaplnuje předpoklady pro udělení azylu dle § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „zákon o azylu“), rovněž neshledal důvody hodné zvláštního zřetele pro udělení

humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu a ani důvody pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a a § 14b zákona o azylu.

Žalobce v žalobě namítal porušení všech shora zmiňovaných ustanovení zákona o azylu a rovněž porušení ustanovení § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen správní řád“). V doplnění žaloby dále popsal, že důvody jím uváděné v žádosti o udělení mezinárodní ochrany je nutno považovat za relevantní ve smyslu případu hodného zvláštního zřetele dle § 14 zákona o azylu. K výkladu pojmu „případy hodné zvláštního zřetele“ poukázal na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, sp. zn. 2 Azs 8/2004. V návaznosti na závěry odkazované judikatury žalobce dovodil, že povinností žalovaného bylo přihlížet k důvodům hodných zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu i nad rámec podané žádosti. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí však není zřejmé, jakými úvahami se žalovaný při hodnocení této otázky řídil ani proč za důvod zvláštního zřetele neshledal např. 14 let trvající pobyt žalobce na území České republiky. K tomu žalobce doplnil, že trpí vleklými zdravotními problémy s páteří způsobenými úrazem na stavbě před třemi lety, a k prokázání tohoto tvrzení předložil lékařskou zprávu ze dne 10. 6. 2014. V žádosti o udělení mezinárodní sice uvedl, že jeho zdravotní stav je dobrý, ale to pouze proto, že tento dotaz pochopil jako dotaz na aktuální zdravotní stav.

Žalobce dále namítal, že žalovaný nedostatečně vyhodnotil hrozbu vážné újmy z hlediska možnosti udělení doplňkové ochrany ve smyslu § 14a zákona o azylu. Nesouhlasil s hodnocením žalovaného ohledně situace v zemi původu, neboť politická situace je napjatá v celé zemi a v brzké době nelze vyloučit hrozbu ozbrojeného konfliktu ani v jiných částech Ukrajiny. Podpůrně žalobce zdůraznil, že v zemi svého původu nemá žádné zázemí a v případě svého návratu by zde byl s ohledem na svou finanční situaci zcela bezprizorní.

Žalovaný ve svém vyjádření setrval na právních i skutkových závěrech svého rozhodnutí. S odkazem na relevantní právní úpravu znovu vysvětlil, proč v případě žalobce nebyl důvod k udělení humanitárního azylu z důvodů zvláštního zřetele. Doplnil, že dotaz na zdravotní stav žalobce velice správně pochopil jako dotaz na aktuální zdravotní stav a nikoliv jako dotaz na zdravotní potíže, které měl v minulosti či by snad mohl mít v budoucnosti. Žalobce sice na území České republiky pobývá po 14 let, jedná se však o pobyt nelegální, kdy mu byla již dvakrát uložena správní vyhoštění, která nerespektoval, a proto mu z důvodu dlouhodobého pobytu nemůže být udělen humanitární azyl. Žalobce si navíc na území České republiky nevytvořil žádné sociální vazby, ani se zde nezdržuje na stálé adrese, naopak na Ukrajině má manželku a dceru. Žalovaný rovněž setrval na svém odůvodnění pro neudělení doplňkové ochrany. Zdůraznil, že žalobce je původem z oblasti Ivanofrankivsk na jihozápadě, která je klidnou částí země. Skutečnost, že žalobce nemá ve své vlasti vybudováno zázemí a finanční zajištění, rozhodně není závažnou újmou relevantní k udělení doplňkové ochrany. Proto navrhl zamítnutí žaloby.

V replice k vyjádření žalovaného žalobce zdůraznil, že v dlouhodobém pobytu v České republice a k míře integrace lze rovněž spatřovat důvod hodný zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu. Ten spatřuje žalobce rovněž ve svých zdravotních obtížích, k čemuž opětovně sdělil, že v řízení položený dotaz na zdravotní stav pochopil tak, že je

tázán, zda mu aktuální zdravotní stav umožňuje účast na pohovoru. Rovněž setrval ve svých obavách z bezpečnosti situace na Ukrajině, jejíž vývoj považuje za nejistý.

Z předloženého správního spisu soud zjistil následující relevantní skutečnosti:

Dne 15. 4. 2014 byla žalovanému doručena žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany. Z jejího obsahu vyplývá, že žalobce podal žádost o azyl sám, na území České republiky pobývá od 6. 6. 2000, Českou republiku považuje za svou cílovou zemi, neboť měl představu, že zde bude mít práci a vydělá si peníze. V současné zde době nemá žádné finanční prostředky, nepobírá žádné dávky sociální podpory ani nedostává jinou materiální pomoc. Na území České republiky ještě nikdy o azyl nežádal. Jako důvod žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedl jednak špatnou situaci na Ukrajině, a dále skutečnost, že na Ukrajině už nemá nikoho, s kým by byl v kontaktu. Rovněž uvedl, že se obává, že v jeho vlasti nejspíš bude válka. V samotném závěru žádosti pak uvedl, že jeho zdravotní stav je dobrý. Dne 17. 4. 2014 proběhl pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany, při kterém žalobce potvrdil pravdivost údajů uvedených v žádosti, dále sdělil, že v zemi původu pracoval nejprve jako skladník, poté byl pracovat na Sibiři na stavbách, do České republiky odcestoval v červnu roku 2000. K důvodům opuštění vlasti uvedl, že odjel do České republiky za prací, neboť od známých věděl, že je zde možnost sehnat práci a vydělat si, přičemž jeho úmyslem bylo si vydělat a vrátit se na Ukrajinu, ale protože se mu nepodařilo vydělat dost peněz, aby se mohl vrátit a na Ukrajině žít, tak zde zůstal a dál pracoval. Dále sdělil, že si byl vědom svého nelegálního pobytu na území České republiky, avšak neměl dostatek peněz k vycestování. K představám o své budoucnosti sdělil, že by si chtěl v České republice hlavně opatřit doklady, legalizovat pobyt a normálně zde žít. K důvodům, proč žádá o udělení mezinárodní ochrany, uvedl, že na Ukrajině není s nikým v kontaktu a nemá se tam kam vrátit, navíc je tam špatná politická situace, která se pořád zhoršuje. Na dotaz žalovaného, proč nepožádal o mezinárodní ochranu hned po příjezdu, odpověděl, že neví. Na dotazy, zda měl ve své vlasti nějaké problémy s orgány veřejné moci nebo kvůli své rase, národnosti, pohlaví či náboženskému přesvědčení, nebo zda měl v zemi původu nějaké jiné než dosud uvedené problémy, žalobce odpovídal záporně. Na otázku, čeho se obává v případě návratu do vlasti, žalobce zopakoval, že tam nikoho nemá a neměl by kde žít. Během pohovoru rovněž zazněla otázka „*Jaký je váš zdravotní stav?*“, na kterou žalobce odpověděl „*Dobrý*“.

Součástí správního spisu jsou dokumenty Evropské komise, mezinárodní organizace Human Rights Watch a Ministerstva zahraničí ČR vyjadřující se k bezpečnostní situaci na Ukrajině v období 2013-2014. Tyto dokumenty se zmiňují o napjaté politické situaci a ozbrojeném konfliktu na severovýchodě země, současně z nich ale nevyplývá, že by v celé zemi panovaly zásadní lidskoprávní problémy politického rázu.

Dne 26. 5. 2014 žalobce podepsal protokol o seznámení se s podklady rozhodnutí, přičemž nenavrhoval žádné další doplnění. Dne 2. 6. 2014 bylo vydáno rozhodnutí, které je nyní napadeno správní žalobou.

Krajský soud v Praze přezkoumal v žalobou vymezeném rozsahu napadené rozhodnutí. Dospěl přitom k závěru, že žaloba není důvodná.

Dle § 14 zákona o azylu platí: „*Jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.*“

Právě proti nedostatečnému zohlednění případu hodného zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu směřuje první žalobní bod. Žalobce má sice pravdu, že nebylo jeho povinností uvádět, jakého typu mezinárodní ochrany se domáhal, neboť zjišťováním okolnosti, zda jde o případ zvláštního zřetele hodný pro udělení humanitárního azylu, se má zabývat správní orgán z úřední povinnosti. V tomto ohledu skutečně nebylo namístě, aby žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí zmiňoval, že se žalobce udělení humanitárního azylu nedomáhal. Z kontextu odůvodnění napadeného rozhodnutí je nicméně zřejmé, že se ze strany žalovaného jednalo pouze o konstatování nad rámec, a nikoliv o stěžejní důvod pro neudělení humanitárního azylu. Z obsahu odůvodnění je naopak zjevné, že žalovaný při hodnocení podmínek pro udělení humanitárního azylu vycházel primárně z úvahy, že žalobce je dospělou, plně svéprávnou osobou, která si na život vydělává prací a její zdravotní stav je dobrý, a proto se v jeho případě nejedná o zvláštního zřetele hodný důvod pro udělení humanitárního azylu. Zabýval se tedy otázkou, zda případ žalobce lze považovat za případ hodného zvláštního zřetele. Výklad tohoto neurčitého právního pojmu a jeho aplikace na konkrétní skutkový stav je soudem plně meritorně přezkoumatelný (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 1. 2015, č. j. 1 Azs 200/2014 – 27). Soud se proto zaměřil na otázku, zda žalovaný neučinil nesprávný úsudek o žalobcově zdravotním stavu a nepominul jeden z případů hodných zvláštního zřetele, který by mohl ovlivnit jeho výslednou úvahu o udělení či neudělení azylu. V tomto ohledu však soud v postupu žalovaného pochybení neshledal.

Předně nelze pominout, že žalobce se v průběhu správního řízení ani jednou nezmínil o nějakých zdravotních potížích. Žalovaný tak mohl zcela oprávněně usuzovat, že žalobce žádnými zdravotními obtížemi netrpí. V tomto směru považuje soud za podstatné, že žalobce již v samotné žádosti uvedl, že jeho zdravotní stav je dobrý. Ve světle této skutečnosti pak nemůže obstát žalobcovo tvrzení, že dotaz na svůj zdravotní stav pochopil jako dotaz na aktuální zdravotní stav v den konání pohovoru. Aktuálního zdravotního stavu ve vztahu ke způsobilosti vykonat pohovor týkalo pouze prohlášení žalobce před samotným zahájením pohovoru, nikoli však již otázka, která byla položena až v průběhu samotného pohovoru. Platí tedy, že žalobce v žádosti o mezinárodní ochranu o svých zdravotních problémech nic neuváděl a neučinil to ani v dalších fázích správního řízení.

Pokud jde o žalobcem odkazovanou lékařskou zprávu, tak ta pochází ze dne 10. 6. 2014, čili byla sepsána až po vydání žalobou napadeného rozhodnutí. Žalovaný ji tedy při vydání napadeného rozhodnutí nemohl nikterak zohlednit. Nebylo-li v průběhu správního řízení vypracování lékařské zprávy žalobcem vůbec navrhováno a ani jinak nebylo ze strany žalobce upozorňováno na jeho nepříznivý zdravotní stav, pak žalovaný těžko mohl mít o otázce žalobcova zdravotního stavu nějaké důvodné pochybnosti, kvůli nimž by musel důkladněji zjišťovat stav věci ve smyslu § 3 správního řádu. V souvislosti s tím soud připomíná, že při přezkumu zákonnosti správního rozhodnutí musí vycházet ze skutkového a právního stavu v době, který tu byl v době vydání tohoto rozhodnutí (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), proto pokud by žalovanému vytkl, že nevzal v potaz závěry lékařské zprávy ze dne 10. 6. 2014, vycházel by tak ze skutkového stavu, který tu v době vydání napadeného rozhodnutí nebyl, čímž by napadené přezkoumával rozhodnutí mimo zákonem stanovený rámec. Z tohoto důvodu je tato lékařská zpráva pro posouzení věci zcela irelevantní.

Pro úplnost soud dodává, že jsou mu známy závěry judikatury Evropského soudu pro lidská práva (*např. rozsudek ze dne 2. 5. 1997 ve věci D. proti Spojenému království, stížnost č. 30240/96*), jež dovodila, že soud přezkoumávající rozhodnutí o mezinárodní ochraně může v případě velmi závažného zdravotního stavu jednotlivce a za velice výjimečných okolností přihlédnout i ke skutkovému stavu, který zde v době vydání napadeného rozhodnutí nebyl, pokud by žadatel o azyl byl v důsledku povinnosti vycestovat do země původu, v níž jsou prostředky nezbytné k léčbě na výrazně nižší úrovni, zásadně ohrožen na životě (tzv. zásada *non-refoulement*). V nyní projednávané věci však Krajský soud v Praze však soud důvod pro aplikaci zásady *non-refoulement* a pro prolomení zákonných mezí přezkumu správního rozhodnutí neshledává. Žalobcem předložená lékařská zpráva ze dne 10. 6. 2014 uvádí, že žalobce trpí kvůli pádu na stavbě před 3 roky občasnými bolestmi páteře a kyčlí, jež jsou spojeny s obtížemi při chůzi, dále je uváděno poškození chrupu, nicméně tyto potíže však nejsou spojeny s žádným druhem léčby. Byť zdejší soud nechce jakkoli zlehčovat zdravotní situaci žalobce, tak nemůže pominout, že občasné bolesti páteře a kyčle spojené s obtížemi při chůzi, jež nejsou spojeny s žádným druhem pravidelné léčby, nepředstavují finální stádium nevyléčitelné nemoci, jak tomu bylo ve věci shora uváděného rozsudku Evropského soudu pro lidská práva, kdy by bylo zapotřebí aplikovat zásadu *non-refoulement* (srov. též závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 1. 2015, č. j. 1 Azs 200/2014-27). S ohledem na výše uvedené zdejší soud uzavírá, že žalobcem tvrzený zdravotní stav nelze zařadit mezi případy hodné zvláštního zřetele, které by zásadním způsobem mohly ovlivnit správní uvážení žalovaného o udělení humanitárního azylu.

Krajský soud v Praze nemohl přisvědčit ani žalobním námitkám brojících proti nedostatečnému zhodnocení možnosti udělení doplňkové ochrany. K situaci na Ukrajině se zdejší soud v rámci své rozhodovací činnosti opakovaně vyjadřoval a i nadále setrvává na stanovisku, že hrozba zásahu ze strany vládních či separatistických ozbrojených složek skutečně nehrozí na celém území Ukrajiny, ale platí pouze ve vztahu k problematickým částem (zejm. východ země). Ostatní části země jsou nicméně klidné a nebezpečí ozbrojeného konfliktu v nich nehrozí. Vzhledem k rozloze území Ukrajiny přitom objektivně není vyloučen přesun z nepokojných oblastí do oblastí konfliktem zcela nezasažených. Za vážnou újmu spočívající v ohrožení života či lidské důstojnosti z důvodu vnitřního ozbrojeného konfliktu ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu přitom nelze považovat situaci, pokud se místům ohroženým či postiženým ozbrojeným konfliktem lze vyhnout v rámci vnitrostátního přesunu. V tomto ohledu tedy musí soud přisvědčit argumentaci žalovaného, že situace v zemi původu nepředstavuje důvod pro udělení doplňkové ochrany, což platí tím spíše pro žalobce, který je původem z ivanofrankivské oblasti, tedy regionu na jihozápadním okraji země, jenž je z hlediska ozbrojených konfliktů bezpečný.

Skutečnost, že žalobce již nemá v zemi žádné zázemí a v případě návratu by zde byl zcela bezprizorní, je z hlediska úpravy zákona o azylu v zásadě irelevantní. Osobní majetkové poměry jednotlivce či nižší míra hospodářské vyspělosti země původu samy o sobě nezakládají důvod pro udělení některé formy mezinárodní ochrany. Pro úplnost soud dodává, že cítí-li se žalobce na území České republiky dostatečně integrován a chce-li zde i nadále pobývat, pak by bylo na místě využít spíše postupy upravené zákonem č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a nikoliv instituty upravené zákonem o azylu.

Žalobce se svými námitkami neuspěl. Jelikož v řízení o žalobě nevyšly najevo žádné vady, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti, krajský soud zamítl žalobu jako nedůvodnou (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch. Žalovanému, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladu řízení příslušelo, náklady řízení nevznikly.

Odměna ustanovené zástupkyně byla stanovena na 10 200 Kč, a to za tři úkony právní služby po 3100 Kč [převzetí a příprava zastoupení a dvě písemná podání soudu – § 7, § 9 odst. 4 písm. d), a § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů], k čemuž byla přičtena paušální částka jako náhrada hotových výdajů ve výši 3 x 300 Kč podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky. Uvedená částka bude zástupkyni vyplacena z účtu Krajského soudu v Praze ve lhůtě do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praze dne 17. července 2015

Mgr. Jitka Zavřelová, v. r.
samosoudkyně

Za správnost:
Božena Kouřimová